

ଭାବର
ଠାକୁର ସେ । ଭଜତ ଭାବରେ ବନ୍ଧା
କାଳିଆ ଠାକୁର । ବଡ଼ ବିଚିତ୍ର ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଲାଳା ।
କେତେବେଳେ, କେଉଁଠି, କେଉଁ ରୂପରେ ସେ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ
ଦିଅନ୍ତି ଜାଣିବା ଅସମ୍ଭବ । କାରଣ ସେ ଅନୁଭବର ଠାକୁର । ସବୁଠି ସେ
ବିରାଜମାନ । ଭକ୍ତ ତାଙ୍କୁ କେବଳ ଅନୁଭବ କରେ ହୃଦୟରେ । ତାଙ୍କ
ଦେହର ମହମହ ବାସ୍ନାରେ ବିଭୋର ହୁଏ । ଅନନ୍ୟ
ଭକ୍ତ ଓ ଭଗବାନଙ୍କ ସଂପର୍କ । ସେବକଙ୍କଠାରୁ
ଆରମ୍ଭ କରି ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ପ୍ରଶାସକ, କଣ୍ଠଶିଳ୍ପୀ,
ସାହିତ୍ୟିକ, ଡାକ୍ତର ଆଦି ସମାଜର ବିଭିନ୍ନ
ବର୍ଗର ଲୋକେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ
ଭାବରେ ଅନୁଭବ କରିଛନ୍ତି । ଭକ୍ତ ଓ
ଭଗବାନଙ୍କ ମିଳନର ସେଭଳି କିଛି
ବିରଳ ଅନୁଭବ ଓ ଅନୁଭୂତିକୁ
ନେଇ ଏଥର 'ସିନ୍ଦୂରା'ର
ସ୍ବଚ୍ଛ ପ୍ରତିବେଦନ ।

ପ୍ରସ୍ତୁତି 'ସକାଳ' ଦ୍ବ୍ୟରୋ

ରବିବାର

ଜୁଲାଇ ୦୫-୧୧, ୨୦୨୬

ସକାଳ

THE SAKALA

ସନ୍ଦ୍ୟା

www.sakalapepaper.com

୨୦୨୩ ରଥଯାତ୍ରା ସମୟ

ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିରର
ମୁଁ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶାସକ ଭାବେ
ଯୋଗ ଦେବା ଅନ୍ଧବିନ
ହେଉଥାଏ । ମୁଖ୍ୟ ଉପରେ
ରଥଯାତ୍ରା ପରିଚାଳନା
କରିବାର ଗୁରୁଦାୟିତ୍ବ । ମୁଁ
ସବ୍ୟ ଯୋଗ ଦେଉଥିବାରୁ

ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ରାତିନାତି

ସହିତ ପରିଚିତ ନଥିଲି । ଅନେକ ପ୍ରକାରର ସେବା, ଅନେକ ସେବାୟତଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ମୁଁ
ଜାଣି ନ ଥିଲି । ହେଲେ ଅଜ୍ଞତାକୁ ଜାଲ କରି ଖସି ତ ହେବନି । ଯେକୌଣସି ମତେ
ରଥଯାତ୍ରା ସ୍ବଚ୍ଛ ରୂପେ ସଂପାଦନ କରିବାକୁ ହେବ । ନ ହେଲେ ସାତେ ଚାରି କୋଟି
ଓଡ଼ିଆ । କେବେ କ୍ଷମା କରିବେ ନାହିଁ । ସାତେ ଚାରିକୋଟି ଓଡ଼ିଆଙ୍କ କଥା ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ।
ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ । ହିସାବରେ ନିଜକୁ ନିଜେ ମଧ୍ୟ କ୍ଷମା କରିହେବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ମୁଁ
ଯତ୍ନପରୋପାସ୍ତି ତେଷା କରୁଥାଏ ଟିକିନିଶ୍ଚ ସବୁ କଥା ବୁଝିବା ପାଇଁ । ଜାଣିବା ପାଇଁ ।
ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଦିନଦିନ ଧରି ମନ୍ଦିର ଭିତରେ ରାତି ଅତିବାହି ହେଇ ରହିଛି । ରଥ ଦିନ
ଯେତେ ପାଖନ୍ତୁଥାଏ ଉତ୍କଳ, ଉଦ୍‌ବେଗ ସେତେସେତେ ବଢ଼ୁଥାଏ । ରଥଯାତ୍ରାର ବୁଲ
ତିନି ଦିନ ଆଗରୁ କାମ ଏତେ ବଡ଼ ଯାଏ ଯେ ଆଉ ରାତିରେ ବି ଘରକୁ ଯାଉନୁହଁନି ।

ରଞ୍ଜନ କୁମାର ଦାସ

ବାସ୍ତବରେ ଅକ୍ଷୟ ଚୂଡ଼ାଯାତ୍ରା ରଥ ନିର୍ମାଣ
କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିଲେ ହେଁ ତଦନୁଯାତ୍ରା
ପରଠୁ ରଥଯାତ୍ରା ନାଟିକାନ୍ତର ଭିତ୍ତି ପଡ଼େ ।

ସ୍ନାନପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନଠାରୁ ଏହା ଆହୁରି ଚଳଚଞ୍ଚଳ ହୁଏ ।
ସ୍ନାନପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନ ବିକମ୍ପିତ ରାତ୍ରିରେ ଶ୍ରୀବିଗ୍ରହମାନେ
ସ୍ନାନବେଦୀରୁ ଯେଉଁଠି ପରେ ତାଙ୍କୁ ଅଣସର ପିଣ୍ଡ ଉପରେ
ବିରାଜମାନ କରାଯାଏ । ଅଣସର ପିଣ୍ଡରେ ରହିବା ପରେ
ବାଡ଼ଗାହା ଓ ବଜ୍ରପାତି ସେବକମାନେ ଶ୍ରୀବିଗ୍ରହମାନଙ୍କ
ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗରୁ ଉଦ୍‌ବିତା, ରାତ୍ରିରେ ଆଦି ଭଲାଗି (ବାହାର)
କରି ତଡ଼ାଉକରଣ ଓ ଦେଉଳକରଣଙ୍କ ମାର୍ଗରେ
ଦିଆଯାଏ । ଏହି ସବୁ ଅଳଙ୍କାର ଗାଙ୍ଗଡ଼ା ମେକାପକ ପ୍ରବର
ଶ୍ରୀକପଡ଼ାରେ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ବନ୍ଧା ଯାଇ ମଦନମୋହନଙ୍କ
ମୁଦରେ ସିଲ୍ କରାଯାଇ ଭଣ୍ଡାର ମେକାପକ ମାର୍ଗରେ
ରତ୍ନଭଣ୍ଡାର ମଧ୍ୟରେ ରଖାଯାଏ ।

ଯେହେତୁ ଏସବୁ ମୂଲ୍ୟବାନ ଅଳଙ୍କାର ଲାଗି ଓ ଭଲାଗି
ବେଳେ ରତ୍ନଭଣ୍ଡାର ଖୋଲାଯାଏ ସେସମୟରେ ସେଠି ରହି
ମୁଁ ସେ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ମନସ୍ଥ
କରିଥିଲି । ସ୍ନାନ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନ ଚତୁର୍ଦ୍ଦା ମୂର୍ତ୍ତି ସ୍ନାନ ମଣ୍ଡପରୁ
ଯେଉଁଠି ବେଳକୁ ପ୍ରାୟ ଭୋର ଚାରିଟା ହେବ ।

ପ୍ରତି ବାଡ଼ (ଠାକୁର) ସହ ମୁଁ ସ୍ନାନମଣ୍ଡପରୁ
ଅଣସର ବେଦୀ ଯାଏ ଆସୁଥାଏ ଓ ତାଙ୍କୁ
ସଂସ୍ଥାପନା କଲାପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାପୂର୍ଣ୍ଣିମା
ସ୍ନାନବେଦୀ । ତିନିଠାକୁରଙ୍କ
ଲେଉଟି ପହଣ୍ଡି

ସରିଗଲା । ଏଥର ଭଲାଗିର ବେଳ । ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ
ରାତ୍ରିରେଖା, ଚିତା ଆଦି ଖୋଲା ହୋଇ ରତ୍ନଭଣ୍ଡାରକୁ
ଯାଉଥାନ୍ତି । ମୁଁ ରତ୍ନଭଣ୍ଡାର ପାଖ ଖଟେଣକ ଘର ନିକଟରେ
ହାତ ଯୋଡ଼ି ଠିଆହୋଇଥାଏ । ଯେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ
ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟ ଅଳଙ୍କାର ଯାଉଥାଏ ମୁଁ ତାକୁ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଁଇ
ପ୍ରଣିପାତ କରୁଥାଏ । ସେବକମାନେ

ଆଶୀର୍ବାଦ ସ୍ବରୂପେ ଅଳଙ୍କାର
ସବୁ ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ଓ କେହି
କେହି କାନ୍ଧରେ ଛୁଆଁଇ
ଦେଉଥାନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ
କେହି ଜଣେ ସେବକ, (ମାଁ ମନେପଡ଼ୁ
ନାହିଁ) ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଚିତା ନେଇ
ଯାଉଥାନ୍ତି । ତାକୁ ମଧ୍ୟ ସେମୋ
ମୁଣ୍ଡରେ ଛୁଆଁଇ ଦେଲେ । ମୁଁ ଜାଣି
ନଥାଏ ତାହା ମହାବାହୁଙ୍କ ଚିତା

ବୋଲି । ହଠାତ୍ ମୋ ଦେହରେ ଯେମିତି
ହଜାର ହଜାର ଭୋଲଟର ବିଦ୍ୟୁତ୍
ଫଟରି ଗଲା । ଦେହହାତ
ଝିମ୍‌ଝିମ୍ ହେଇଗଲା । ମତେ
ଲାଗିଲା ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ
ଯେମିତି କିଛି ଗୋଟେ
ବେଦ୍ୟୁତିକ ତରଙ୍ଗ
ଖେଳିଯାଉଛି । ମୁଁ
ଅବଶ ହୋଇପଡ଼ିଲି ।

ତତ୍ତ୍ବ ଶୁଣିଗଲା
ଭଳି
ଲାଗିଲା । କାନ୍ଦୁ
ଆଉଛି

କଳାହରଣ
ହୋଇଗଲା କି?
ସେଇ ଅବସ୍ଥାରେ
ଦେଖି ଜଣେ

ସେବାୟତ ପଡ଼ାରିଲେ ସାର କ'ଣ ଦେହ
ଭଲ ଲାଗୁଛି କି? ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ସବୁକଥା କହିଲି । ସେ

ମୁଣ୍ଡରେ ହାତଦେଇ ଜିଭ କାମୁଡ଼ି କହିଲେ, କିଏ ସେ ଆପଣଙ୍କୁ
ସେ ଚିତା ଛୁଆଁଇଲା? ଚଣ୍ଡାଳ ସିଏ କ'ଣ ଜାଣିନି ତା' ପ୍ରଭାବ?
ମୁଁ ଭାବିଲି ମୋ ଛୁଇଁବାଟା ବୋଧହୁଏ ଦୋଷାବହ ହେଲା ।
ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲି । ସେ କହିଲେ ଆପଣଙ୍କର ଦୋଷ କ'ଣ?
ଆପଣ ତ ଜାଣିନାହାନ୍ତି ତା ମାହାତ୍ମ୍ୟ କଥା । ଯିଏ ଛୁଆଁଇଲା
ସେ ଜାଣିବା କଥା । ଯାକୁ ଖୋଲାରେ ଥୋଇଦେଲେ ପରା ତା'
କ୍ୟୋତିରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବଳବ ସବୁ ପିଉଜ ହେଇଯାଏ ବୋଲି
ଆମେ ପିଲାବେଳେ ଶୁଣିଚୁ ।

ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲି, ଆପଣମାନେ ପୁଣି କେମିତି ଛୁଇଁବି
ସମ୍ଭାଳୁଛନ୍ତି? ସେ କହିଲେ ଲାଲନ୍ୟାମ ଲଙ୍କେକୂଟି ଖୁଣ୍ଟିରେ
ଚଢ଼ି ଖାଲି ହାତରେ ତାରକୁ ତାର ଯୋଡ଼ି ଦଉଡ଼ି । ତା'ର
କ'ଣ କିଛି ହୁଏ? ଦେହ ଥରେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଗଲେ ସବୁ
ଚଳେଇ ନିଏ । ଆପଣ ଅନଭ୍ୟସ୍ତ । ସେ ଲୋଡ଼ କ'ଣ ଆପଣ
ନେଇପାରିବେ? ଟଙ୍କା ଲାଙ୍ଗର ବ୍ୟାଟେରାକୁ ଯେତିକି

କରେଇ ବାହାରିବ ସେତିକିକୁ ସମ୍ଭାଳିବାକୁ ପରା ମଣିଷ
ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତା' ଦେହ ଝିମ୍‌ଝିମ୍ କରିଯିବ ।
କଥାବାର୍ତ୍ତା ଭିତରେ ସେ ମତେ ବାହାରକୁ
ଡାକିଲେ । କହିଲେ ବାହାରକୁ ଆସନ୍ତୁ । ଖୋଲା

ପବନରେ
ବସିବା । ମୁଁ ସବୁ କଥା କହିବି ।

ଆମେ ଆସି ଦେହରଣ ଦ୍ବାର ପାଖରେ ଖୋଲା
ପବନରେ ବସିଲୁ । ସେ କହିଲେ ୧୯୬୮ ମସିହାରେ
ରତ୍ନଭଣ୍ଡାରର ସବୁ ରତ୍ନ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ଏକ ବଣିଆ
ଦଳ ଚିତ୍ରପତିରୁ ଆସିଥିଲେ । ସେମାନେ ତା'ର ମୂଲ୍ୟାୟନ
ତ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ ବରଂ କହିଲେ ଯେ ସେସବୁ
ତାଙ୍କର କ୍ଷମତା ବହିର୍ଭୂତ । ସେମାନଙ୍କ କହିବା କଥା
ଏ ବୁଝିଦେଇଥିଲା ହାରା ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଓ ବୁଲିଲା । ସାଧାରଣ
ପାଞ୍ଚ ସାତ ରତିର ରତ୍ନପଥର ଧାରଣ କରିଦେଲେ ଯଦି
ମଣିଷର ଭାଗ୍ୟ ବଦଳିଯିବ ବା ଦେହ ଓ ମନର ଉପଚାର
ହେବ ବୋଲି ଆମେ ବିଶ୍ବାସ କରୁଚ୍ଚେ, ତେବେ ୧୨୫
ଭରିର ଏହାର, ତା ଚାରିପଟେ ପୁଣି ଗା ସାତବେଦୀରେ
କେତେନା କେତେ ରତ୍ନ; ସେସବୁ ମଣିଷର ଦେହ
ଓ ମନ ଉପରେ କି ପ୍ରଚଣ୍ଡ ପ୍ରଭାବ ପକଇ ନଥୁବ?

ତାକୁ ସମ୍ଭାଳିବା ଏତେ ସହଜ ନୁହେଁ । ରତ୍ନପଥର ଯଦି
କାହାକୁ ନ ସୁଆଏ, ତେବେ ତାକୁ ପାଗଳ କରିଦେବ,
ଦୁର୍ଘଟଗ୍ରସ୍ତ କରି ମାରିଦେବ ବୋଲି ଆମେ ଶୁଣିଚୁ ।
ଆଉ ଏ ତ ମହାରତ୍ନ । ଏହାକୁ ଧାରଣ କରିବା ଠାକୁରଙ୍କ
ଛଡ଼ା କାହା ପକ୍ଷେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଗୋଟିଏ ବିଶ୍ବତ୍ବ
ସଂକ୍ରାନ୍ତିଠାରୁ ତା' ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିଶ୍ବତ୍ବ ଯାଏ ଯଦି ଏହାର
କାହା ଉପରେ ରଖାଯାଏ ତେବେ ସେ ଧାତୁ ବା ପାଷାଣ

ତରଳି ଯିବ ବା ଭସ୍ମ ହେଇଯିବ । ସେଥିପାଇଁ
ବୋଧହୁଏ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମସ୍ତକରେ ଏହା
ବର୍ଷତମାମ ରଖାଯାଏ ନାହିଁ । ସ୍ନାନ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଠାରୁ
ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଅମାବାସ୍ୟା ଯାଏ ପର୍ଲଟାଳିଶ ଦିନ ପରେ
ଏହା ଖୋଲା ହେଇଯାଏ । ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ବିଗ୍ରହ
ପଟ୍ଟବୁଦ୍ଧ ସ୍ବରୂପ ଓ ବୁଦ୍ଧଧାରଣ କରିଥିବାରୁ
ଏହା ସେ ହାରାକୁ ଧାରଣ କରିପାରେ,
ତଥାପି ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ସାମୟିକ ଭାବେ
ଖୋଲାଯାଏ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା
ପାଇଁ । ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟ
ଏହା ଧାରଣ କଲେ ତା'ର
ରକ୍ତସଂଚାଳନ ଏତେ
ପ୍ରଶ୍ନର ହେବ ଯେ ସେ
ମନୁଷ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁମୁଖରେ
ପଡ଼ିପାରେ ।

ମୁଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବା
କାହିଁ ଜାଣିଥାନ୍ତି
ଏତେ ଗୁମର
କଥା? ମୁଁ ହାହାକୁ
ସୌଭାଗ୍ୟ ବା
ଆଶୀର୍ବାଦ
ଭାବୁଥିଲି
ତାହା ହୁଏତ
ହେଇପାରିଥାନ୍ତା

ମୋ ମୃତ୍ୟୁ ବା ଦୁର୍ଘଟାର କାରଣ । ମୁଁ
ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ଚଟ୍‌ଚଟ୍ ହେଇ ବସି ରହିଲି
କିଛିକ୍ଷଣ । ସେ କହିଲେ, ଆପଣଙ୍କ ଦେହରେ
ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ମତେ ସହିନେବାର ଶକ୍ତି ଥିଲା
ବୋଲି ଆପଣ ରକ୍ଷା ପାଇଗଲେ । ଭାଏ କମ୍ କଥା
ନୁହେଁ । ଆପଣଙ୍କ ଉପରେ ଠାକୁରଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ନିଶ୍ଚୟ
ଅଛି । ଆପଣ ଦୀର୍ଘାୟୁ ହେବେ । ମୋ ଆଖିରେ ଲୁହ
ଆସିଯାଇଥିଲା । ମୁଁ ମୁହଁମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ଥାଏ । କିଛି
ବୁଝିବା ଅବସ୍ଥାରେ ନ ଥାଏ । ସେଭଳି ସେମିତି ଲମ୍ବ ହେଇ
ପଡ଼ିଗଲି ମହାବାହୁଙ୍କ ଉଦେଶ୍ୟରେ । ମନେମନେ ଗାଲ
ଭଠିଲି ଶରଣ ଦେ କି ମରଣ ଦେ, ସରଣ ଦେ କି ନରକ
ଦେ... ଥରେ ତୋ ଡୋରିକୁ ଲଗେଇ ଦେ... । ଅନେକ
ବେଳଯାଏ ସେମିତି ପଡ଼ିଥାଏ, ଉପିବାକୁ ମନ ହଉ
ନଥାଏ ସେ ଯାଗାକୁ । ଭାବୁଥାଏ, କାଗାର, ଧରେ ଯଦି ଏ
ଡୋର ଲଗେଇଦିଅଁ ଆଉ ଏ ଡୋର ଯେମିତି କେବେ ଛାଡ଼ି
ନ ଯାଏ । ତତେ ଛୁଇଁବାର, ତତେ ଅନୁଭବ କରିବାର
ଏ ଅନନ୍ତ ଭଣ୍ଡାଏ କେବେ ଅତୀତ ନହେଉ । ଚିରସ୍ଥାୟୀ
ହୋଇ ରହିଥାଉ ଏ ହୃଦୟରେ । ଅମୃତବର୍ଷା କରୁଥାଉ ଏ
ଜୀବନର ପ୍ରତିଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ । ■

ପୂର୍ବତନ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶାସକ

ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର, ପୁରୀ

ମୋ: ୯୪୩୭୨୮ ୬୫୭୨

ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ହାତ

ବିଶେଷ୍ଟ ମହାପାତ୍ର
ଦେବଜ ପୁରୋହିତ

ସର୍ବ ରୂପମୟା ଦେବୀ ସର୍ବ ଦେବୀମୟ କରତ୍
ଅତୋଽହଂ ବିଶ୍ବରୂପା ତା ନମାମି ପରମେଶ୍ବରାମ୍ ।

(ମୂର୍ତ୍ତି ରହସ୍ୟ, ସପ୍ତଶତା ଚଣ୍ଡା)

ଅର୍ଥ- ଦେବୀ ସମସ୍ତ ରୂପମୟା ଓ ସମସ୍ତ ଜଗତ ଦେବୀମୟ ଅଟେ ।
ଏଣୁ ମୁଁ ବିଶ୍ବରୂପା ସେହି ପରମେଶ୍ବରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରୁଛି ।

ଏବେ ଦିନେ ପିଲାଟିଏ ତା'ର ସରକାରେ ପଚାରିଲା -
ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କର କାହିଁକି ହାତ ନାହିଁ? ତାକୁ ତ ସହଜରେ ବୁଝାଇ
ହେବ ନାହିଁ- ଚତୁର୍ଦ୍ଦାମୂର୍ତ୍ତି ନିରାକାର ଅଥଚ ନିରାକାର ନୁହନ୍ତି,
ସାକାର କିନ୍ତୁ ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ ସାକାର ନୁହନ୍ତି । ନିରାକାର ଓ ସାକାର
ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସ୍ବରୂପ ବୁଝାମଣା । ହାତ ଥିଲେ ବଳଭଦ୍ର ଓ ଜଗନ୍ନାଥ
ଶ୍ରୀକୁଳରେ ଯଥାକ୍ରମେ ହଳ ମୁଷଳ, ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଭଳି ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ଦୁଇ
ହାତରେ ପାଖ ଓ ଅଳ୍ପଶ ଅଳିତ ହୋଇଥାନ୍ତା । ପଞ୍ଚଶ୍ରୀ ସମୟରେ
ସେ ଟେକା ହୋଇ ଯାଉ ନ ଥାନ୍ତେ । ହାହା ହେଉ ଆମର ସୁନାହୁଁ
ଦେବୀଙ୍କ ମୁଖଟି ସୁନ୍ଦର ଓ ହସହସ ।

ଯେଉଁଠି ସେହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ । ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ହାତ । ପିଲାଟିର ପ୍ରଶ୍ନର
ଉତ୍ତରରେ କହିଲି- ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ହାତ ଅଛି । ମୁଁ ଦେଖିଛି । ଅବଶ୍ୟ
ସ୍ବପ୍ନରେ । ଜୀବନରେ ଥରଟିଏ ଏକ ଅପୂର୍ବ ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ
ମିଳିଥିଲା । କେବଳ ଅତିଟିଏ ମାତ୍ର ।

ପଟିଶି ଚିରିଣ ବର୍ଷ ତଳର କଥା । ଘୋଷ ରାତି, ପାହାନ୍ତି ପହର ।
ସ୍ବପ୍ନରେ ଦେଖିଲି ଚାଲିଛି । ଆମ ସାହିର ଦକ୍ଷିଣକାଳୀ ମନ୍ଦିର ପାଖ
ଧର୍ମଶାଳା । ତା' ଭିତରେ ତିନୋଟି ପିଣ୍ଡରେ ଦୁଇଜଣ ପୁରୁଷ ଓ ଦୁଇଜ
ମଝିରେ ଜଣେ ନାରୀ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି । ପିଣ୍ଡରେ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି,
ଅଥଚ ସ୍ଥାୟୀ ନୁହଁନ୍ତି । ହଲୁଛନ୍ତି । କ'ଣ କଥା ହେଉଛନ୍ତି । ମୋ ମନରେ
ସନ୍ଦେହ । ଦିଅଁ କ'ଣ ହଲୁଛନ୍ତି । ମୁଁ ପଛକୁ ପାଦ ପକାଇ ଧର୍ମଶାଳା
ଦ୍ବାରରେ ଠିଆ ହେଲି । ହଠାତ୍ ନାରୀ ମୁଣ୍ଡଟି ମୋ ପାଖକୁ ଚାଲି ଆସି
ମୋ ହାତରେ କିଛି ପୁଲ ଭଳି ଦେଇଛି । ସ୍ବପ୍ନରେ ବି ସେ ପୁଲ ବଡ଼
ବଡ଼, ନାଲି ଓ ଗୋଲାପି ଦିଶୁଥିଲା । ଚାଉଁଳର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ।

ଦେଉଳ ପୁରୋହିତ ଭାବରେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ସେବାରେ ରହିଛି ।
ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ଅଧିକାଂଶ ଅନୁଭୂତି ହୋଇଥିବ- ପ୍ରାୟତଃ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର
ସମ୍ବୁଧାନ ହେବାକୁ ପଡ଼େ । କିଛି ଚମକପ୍ରଦ ଘଟଣା ମୋ ଠାରୁ ଆଶା
କରାଯାଏ । କ'ଣ କହିବି ଚିନ୍ତାରେ ପଡ଼େ । ମୋର ବିଶ୍ବାସ, ଏହି ସ୍ବପ୍ନ
ଏକ ଅଲୌକିକ ସ୍ବପ୍ନ । ପ୍ରଥମ ଓ ବୋଧହୁଏ ଶେଷ । ■

ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଦେଉଳ ପୁରୋହିତ

ପୁରୀ, ମୋ: ୯୪୩୪୫୫୭୬୬

ବିରଳ ନାଗାର୍ଜୁନ ବେଶ ଦର୍ଶନ

ଡା. ସରୋଜିନୀ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

ଦେହରେ
ଚାକର ବିଚିତ୍ରବର୍ଣ୍ଣର
ଖଣ୍ଡୁଆ ପାଟ, ସେ ପାଟବସ୍ତ୍ରର
ପ୍ରତିଟି ରେଖାମୟରେ ସସନ୍ଦେ
ଲେଖା ହୋଇଥାଏ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି
ଗାତଗୋବିନ୍ଦର ଲଳିତ ପଦାବଳୀ ।
ସଂଗୀତକୁ ବସ୍ତ୍ର ରୂପରେ ଧାରଣ
କରିବାର ନାନ୍ଦନିକତା ଅପୂର୍ବ । ଭାଷା,
ଭାବ, ଚକ୍ତିର ସୁମଧୁର ରସରେ ରସାସିତ
ବଡ଼ ଦେଉଳ, ସ୍ୱୟଂ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁଣି ଚତୁର୍ଦ୍ଧା
ମୂର୍ତ୍ତି, ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ବଡ଼ଦାଣ୍ଡ ଏବଂ ଗୁଞ୍ଜାରିତ
ମହୋଦଧି ସମସ୍ତେ ଭକ୍ତି ଓ ପ୍ରୀତିରେ ତନ୍ମୟ ।

ସମସ୍ତଙ୍କ ହୃଦୟରେ ସମର୍ପଣର ଚନ୍ଦ୍ରୟ ଭାବ, ଚକ୍ତିର

ଲହରୀରେ ଚନ୍ଦ୍ରୟ ମହୋଦଧି, ଚନ୍ଦ୍ରୟ ଚକ୍ତିରୁଦ୍ଧ, ଚନ୍ଦ୍ରୟ

ବି ପ୍ରଭୁ । ଏଠି ଭକ୍ତ ବିହ୍ୱଳ, ବିଭୋର ବି ଗଗନାଦିନ, ଭକ୍ତର ବିଶ୍ୱାସରେ ଓ ପ୍ରୀତି
ନିଶ୍ଚାସରେ ଥାଆନ୍ତି ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ।

ପ୍ରତିବିନ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରେ ବଡ଼ଠାକୁର ବିଭିନ୍ନ ବେଶରେ
ସଜ୍ଜିତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଅତି ଅପରୂପ, ଅତି ମନଲୋଭୀ
ସେ ଦୃଶ୍ୟ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାତିରେ ବିଭିନ୍ନ ପୂଜାରେ ପ୍ରଭୁ
ହୁଅନ୍ତି ବଡ଼ ଦିବାର ବେଶ । ଗାତଗୋବିନ୍ଦର ଖଣ୍ଡୁଆ ପାଟ
ପିନ୍ଧି, ଗାତଗୋବିନ୍ଦ ଶୁଣି ପହୁଡ଼ ଯାଆନ୍ତି ପ୍ରଭୁ । ଏମିତି ଅନେକ
ବେଶ ସେ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବପର୍ବାଣିରେ ହୁଅନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଅନେକ ବର୍ଷ
ବ୍ୟବଧାନରେ, ତିଥି-ନକ୍ଷତ୍ରର ଅପୂର୍ବ ସଂଯୋଗରେ କେତୋଟି
ବିରଳ ବେଶ ହୁଅନ୍ତି ପ୍ରଭୁମାନେ ଯେଉଁ ବେଶକୁ ଦର୍ଶନ କଲେ
କୋଟି କୋଟି ଜନ୍ମରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳିଥାଏ, ମୋକ୍ଷ ହୋଇଥାଏ
ଭକ୍ତମାନଙ୍କର । ସେଭଳି ଗୋଟିଏ ବେଶ ହେଉଛି ପ୍ରଭୁଙ୍କର
ନାଗାର୍ଜୁନ ବେଶ ।

କାର୍ତ୍ତିକ ମାସର ଶେଷ ପାଞ୍ଚଦିନ ହେଉଛି ପଞ୍ଚକ ।
ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର ଅତି ପବିତ୍ର ଏ ଦିନ । ପଞ୍ଚକ ପାଞ୍ଚଦିନ

ଜଗନ୍ନାଥ,
ବଳଭଦ୍ର
ଓ ମା' ସୁଭଦ୍ରା
ସୁନାବେଶରେ ସଜ୍ଜିତ
ହୋଇଥାଆନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ରାକରାକେଶ୍ୱର
ବେଶ କୁହାଯାଏ । କିନ୍ତୁ ପାଞ୍ଚଦିନ ପରିବର୍ତ୍ତେ ପଞ୍ଚକ
ଛଅଦିନ ପଡ଼ିଲେ ସମ୍ପଦ ଦିନରେ ଶ୍ରୀଜିଉମାନଙ୍କର ନାଗାର୍ଜୁନ
ବେଶ ହୋଇଥାଏ, ବହୁ ବର୍ଷ ବ୍ୟବଧାନରେ ଥରେ ସେ ବେଶ
ଦେଖିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଭାଗ୍ୟରେ ଥାଆନ୍ତି ।
ଏମିତି ଗୋଟିଏ ବିରଳ ବେଶର ସଂଯୋଗ ଘଟିଥିଲା
୧୯୮୫ ମସିହାରେ, କେଳାଣି କେତେ ବର୍ଷ ପରେ ଏ
ନାଗାର୍ଜୁନ ବେଶର ଯୋଗ ପଡ଼ିଥାଏ । ପ୍ରଶାସନ କେମିତି

ଏ ଅସମ୍ଭବ
ଭିତକୁ ସମ୍ଭାଳିବେ
ବୋଲି ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ଭିତକୁ ଭାଷଣ ଡର ମୋ
ସ୍ୱାମୀ ତା' । ରମାରମଣ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀଙ୍କର । ସେ ରୋକ୍ଷୋକ୍
ମନା କରିଦେଲେ ଯେ, ଏତେ ଭିତରେ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ
ଯାଇପାରିବେ ନାହିଁ । ବର୍ଷ ଚେଳିଭିଜନରେ ସେ ଦୃଶ୍ୟ
ସେ ବେଶ ଦେଖିନେବା ଭଲ ହେବ । ସମ୍ଭାବପତ୍ର ଓ
ଚେଳିଭିଜନରେ ଅହରହ ପ୍ରଚାର ଚାଲିଛି ଯେ, ପୁରୀରେ

ଥଲା
ଡା. ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ ଭୂରନ୍ତ ରାଜି ହୋଇ କହିଲେ
'ହଉ ବାହାର' । କାଳ ବିଳମ୍ବ ନକରି ନାଲି ମାଲୁତି ଗାଡ଼ି
ଧରି ଦୁହେଁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲୁ, ରାସ୍ତା ସାରା କାଣ୍ଡବେଟରେ
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଜଣାଣ ବାଜୁଥାଏ ଏବଂ ଅପୂର୍ବ ଏକ
ଭକ୍ତିଭାବରେ ଆମେ ଚନ୍ଦ୍ରୟ ହୋଇଯାଇଥିଲୁ । କେମିତି
ଯାଇ ପୁରୀରେ ପହଞ୍ଚିବୁ ଓ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବୁ ଆମ
ଆଖିରେ ପଲକ ପଡୁ ନଥାଏ ।

ଯାହା ହେଉ ଆମେ ଶେଷରେ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରରେ
ପହଞ୍ଚିଗଲା । ଅଗତ୍ୟ ଆମକୁ ଲମ୍ବା ଧାଡ଼ିରେ ରହିବାକୁ
ପଡ଼ିଲା । କିନ୍ତୁ ଏତେ ବଡ଼ ଲମ୍ବାଧାଡ଼ି ଦେଖି ଆମର
ହୋଇ ଉଡ଼ିଗଲା । ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରଠାରୁ ହସ୍ତପିଟାଲ ଯାଏଁ

ଲାଲନ । ଲାଲନରୁ ବାହାରି ଆସି କପେ କପେ କପି
ପିଲୁ ଏବଂ ସିଧା ଜଣେ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଘରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲୁ ।
ତାଙ୍କର ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ଆମ ସାଙ୍ଗରେ ଆସି ଆମକୁ
ମନ୍ଦିର ଭିତରକୁ ନେଇ ଗଲେ । ପ୍ରବଳ ଭିଡ଼ ଓ ଜନଗହଳ ।
ମନ୍ଦିର ଭିତରେ ପହଞ୍ଚି ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲାବେଳକୁ
ରାତି ୧୨ଟା ହେଲାଣି । ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଠିଆ
ହୋଇ ସେ ଅନନ୍ୟ ସ୍ୱୟର ବେଶ ଦେଖି ଆମେ ସ୍ତବ୍ଧ
ହୋଇଗଲା । ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ବେଶ, ପୋଷାକ, ପରଡ଼ି,
ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରରେ ଆଭୂଷିତ, ସାରା ଶରୀରକୁ ଏକ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦାସି
ବିକିରଣ ହେଉଥିଲା । ଅନିବର୍ତ୍ତନୀୟ ସେ ବେଶ । ବିଶ୍ୱର
ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟମୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠୀୟମୟ ଯୋଗା ଭାବରେ
ସେ ରଡ଼ ଦିହାସନରେ ଉଭା ହୋଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ
ସେବକମାନେ ହଠାତ୍ ତା' ଷଡ଼ଙ୍ଗୀଙ୍କୁ ଧାଡ଼ିରୁ କାଢ଼ି
ନେଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ହାତ ଧରି ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଟାଣି ହୋଇଗଲି ।
କିଏ ଟାଣି ନେଲା ମତେ ? ନିର୍ମମେଶ ନୟନରେ ଆମେ
ଚନ୍ଦନ ଅର୍ପିଲ ଆଗରେ ଠିଆ ହୋଇ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ
କଲୁ । ଆମେ ଭୁଲିଗଲା ଆମର ପରିଚୟ, ଆମର ଅତୀତ,
ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ । ଆମେ କ'ଣ ପହଞ୍ଚିଗଲା ବିଷ୍ଣୁ
ପୁରୀରେ ? ପଛରେ ବହଳ ଅନ୍ଧାର, ସାମ୍ନାରେ ବିରାଜମାନ
ଅପୂର୍ବ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟମୟ ନାଗାର୍ଜୁନ ବେଶ । ହେ ପ୍ରଭୁ, ଏ କ'ଣ
ସେଇ ନାଗାର୍ଜୁନ ଯିଏ ନିଜ ଅକାଶତରଳ ନିଜ ବାପାଙ୍କର
ମୁଣ୍ଡ କାଟି କରିଥିଲେ । ସତରେ, ନାଗାର୍ଜୁନ ବେଶରେ
ପ୍ରତିଟି ବିନ୍ଦୁରେ ଉଭାସିତ ହେଉଛି ତାଙ୍କର ଦାସି,
ଆଲୋକିତ କରୁଛି ଋତୁ ଦିହାସନ ଓ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଗନ୍ଧାରା,
ସୁନାର ପାଦ ଓ ହାତ ପ୍ରସାରିତ । ଦୀର୍ଘକାନ୍ଦ ବସୁ, ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର
ଓ ସାକ୍ଷରେ ସୁସଜ୍ଜିତ । ଆମେ ଦୁହେଁ ଆଶେଇ ପଡ଼ିଲୁ । ସେ
ରୂପର ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ମୋର ଠିକେ ଭାଷା ନାହିଁ କି
ମୋ ଲେଖନୀରେ ଶବ୍ଦ ନାହିଁ । କେବଳ ଏକ ପଦ୍ମପୁଲକ
ମହ ମହ ସୁଗନ୍ଧରେ ସାରା ଶରୀର, ମନ ଓ ଆତ୍ମା ଯାହା
ମହକି ଉଠିଲା ଏବଂ ଆମର ସାରା ଜୀବନକୁ ନେଇ
ଆକାଶର କେଉଁ ଶୀର୍ଷ ଦେଶରେ ବସାଇ ଦେଲା । ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇଗଲା ଦୁଇ ଚକ୍ଷୁ, ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା ଶୁଦ୍ଧ ଆଖିକୁ
ଆମର । ସମସ୍ତଙ୍କର ଏ ଅନନ୍ତ ବିଶ୍ୱ ରୂପ ଦର୍ଶନ କରିବାର
ଭାଗ୍ୟ ନଥାଏ । ତାଙ୍କ ମହିମାକୁ ଯିଏ ଶ୍ରବଣ, କାର୍ତ୍ତିନ,
ସ୍ମରଣ, ପ୍ରମାଣ, ବଚନ, ବନ୍ଦନ, ସଖ୍ୟାପଣ, ଭୂତ୍ୟାପଣ ଓ
ଆତ୍ମସମର୍ପଣ କରେ ସେ ସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରେ । କିନ୍ତୁ ବେଳେ
ବେଳେ ଏଭଳି ବିଶ୍ୱ ଯୁଗାକଳ ପଡ଼ିଥାଏ ଭକ୍ତର ଦୁଇ
ପାପୁଲିରେ ଏବଂ ବେଳେ ବେଳେ ରେଣୁଏ ଚକ୍ତି, ଭକ୍ତକୁ
ଚକ୍ଷୁସ୍ଥାନ କରିଦିଏ ଏବଂ ମୋକ୍ଷର ବାଟଟିଏ ପିଟାଇ ଦିଏ ।

କିପରି ରାତି ଗାଟରେ ଗାଡ଼ିରେ ଭ୍ରାତୃଭାବ କରି ପୁରୀରୁ
କଟକ ଫେରିଲୁ ଆମେ କାର୍ତ୍ତିକାଳୀ । ଯେପରି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣରେ ଥିଲୁ,
ମୋହିତ ହୋଇଯାଇଥିଲୁ, ଆମେ ଆମ ଭିତରେ ନଥିଲୁ,
ଗାଡ଼ି ସିନା ଚାଲୁଥିଲା କିନ୍ତୁ ଆମେ ଥିଲୁ ସେମିତି ଆଶେଇ
ପଡ଼ି ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପଦ୍ମପାଦ ତଳେ । ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଏ ବିଦ୍ୟ ଦର୍ଶନ,
ଏକ ସବେଳେ ସ୍ୱପନଟିଏ ହୋଇଗଲି ଏବଂ ପ୍ରଭୁ ପ୍ରତିଭାତ
ହେଉଥିବେ ହୃଦୟରେ ଏକ ମୁଦ୍ରା ସମାହିତ ସ୍ୱାଧୀନ ସୂକ୍ଷ୍ମ
ରୂପରେ ଚିରକାଳ । ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ । ■

ଲିଙ୍କରୋଡ଼, କଟକ-୯୨
ମୋ: ୯୪୩୭୦୫୫୦୦୭

ନାଳାନ୍ତି ବିଜେରେ

ମୁଁ ଦେଖିଛି ପ୍ରଭୁଙ୍କର ସେତେବେଳର
ବାହୁଡ଼ା ପହଣ୍ଡି, ନାଳାନ୍ତି ବିଜୟ,
ପ୍ରଥମେ ରାମକୃଷ୍ଣ ଏବଂ ଶେଷରେ
ମହାପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଘଣ୍ଟ ଘଣ୍ଟାର ପ୍ରଚଣ୍ଡ
ତାଳ ଅନୁସାରେ ନିନାଦିତ ହେଉଥାଏ ।
ଗଗନ ପବନ, ମୋ ବାବା ହାତରେ
କର୍ପୁର ଧରି ଦିଅଁମାନଙ୍କୁ ଲାଗି କରିବା
ପାଇଁ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ଥାଆନ୍ତି ସାତ ପାହାଚ
ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଆମର ଦାପ ଦୋକାନ
ନିକଟରେ ଦଇତାପତି ସେବକମାନେ
ମୋ ବାବାଙ୍କୁ ହାତ ଧରି ଭିଡ଼ି ନିଅନ୍ତି
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନିକଟକୁ । ପୋଲିସମାନେ
କର୍ତ୍ତନ ହୁଗୁଳା କରି ଦିଅନ୍ତି । ପୂଜାପଣ୍ଡା
ସାମନ୍ତଙ୍କ ହାତରେ ଦାସିଆ ହାଣ୍ଡି
ଦୁଧଗୁଡ଼ିକରେ ମସଲା ପଡ଼ି ଭୋଗ
ଲାଗେ ଏବଂ ଜନସମୁଦ୍ରକୁ ବିତରଣ
କରାଯାଏ । ଏତେ ପରିମାଣରେ ଦୁଧ
ପଣା ବଣ୍ଟା ଯାଏ ଯେ ଉତ୍ତର ଦ୍ୱାର
ନିକଟରେ କୁରୁମ ବେଢ଼ା ପାର୍ଶ୍ୱରେ
ହୁଗୁର ବନ୍ଦ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ଘଣ୍ଟୁଆ
ସେବକମାନେ, ନିଜ ନିଜର ଘଣ୍ଟ
କୁଡ଼ାଇ ସେଥିରେ ଦୁଧ ପିଇଥାଆନ୍ତି ।
ଅନ୍ୟମାନେ ଓଲି, ମଠ କୁଡୁଆ
ଇତ୍ୟାଦିରେ ଖାଲି ଦୁଧ ନୁହେଁ, ସର,
ରାବିଡ଼ି, ରସଗୋଲା, ସୋଲାଫାଳ,
ମହନଭୋଗ, ପଟ ଚାଡ଼ିଆ, ରସାବଳି
ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ
ମୁହଁରେ ପକାଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ବିତରଣ
କରିଥାନ୍ତି ।

ହୁନରା ସେବକ ଶରତ କୁମାର ମହାନ୍ତି

ମୁଁ ଦେଖିଛି ମହାଜନ
ସେବକ ଏବଂ
ଦଇତାମାନଙ୍କ
ପାଇଁ ବେହେରଣ ଦ୍ୱାର
ନିକଟରେ ବାଦାମ ସର୍ବତ
୧ ଭ୍ରମ ଚିଆରି କରି ମଧ୍ୟ

ବାବା ରଖି ଦେଇଥାନ୍ତି ପହଣ୍ଡି ସମୟ ପରେ ସେମାନେ ଦୃଷ୍ଟା
ନିବାରଣ କରିବା ପାଇଁ । ମୋର ମନେପଡ଼େ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ
ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦୁଧ ଭୋଗ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ପଛପଟରୁ
ଭୋଗ ଲାଗିଲା, ସେତେବେଳେ ସେ ଜଗମୋହନ ଭିତରେ
ପ୍ରବେଶ କରିସାରିଥିଲେ । ସୁଦର୍ଶନ ଦୌଡ଼ି ଦୌଡ଼ି ଭିତରକୁ

ଚାଲିଗଲେ, ବଳଭଦ୍ରଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପଛପଟରୁ ଭୋଗ ହେଲା । ଆଉ
ମା' କାମ୍ପାଣ୍ୟବାସିନୀ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଟେକି ଟେକି ନେଇଗଲେ ।
ମୋ ବାବାଙ୍କର ଅନ୍ତରାତ୍ମା କାନ୍ଦି ଉଠିଲା । ମନଦୁଃଖରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ
ମନ୍ଦିର ବାରଣ୍ଡାରେ ଶୋଇପଡ଼ିଲେ । ଗୋଟି ପହଣ୍ଡି ଚାଲିଥିଲା
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଠାକୁରାଣୀ ଗୋଷ୍ଠୀଳାକୁ ବିଜେ କରୁଥିଲେ, ମୋ ବାବା

କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କହିଲେ ପ୍ରଭୁ ବର୍ଷକୁ ଗୋଟିଏ ଥର ଆଜି
ଦିନରେ ପଣା, ପାଣି ଟିକିଏ ଆପଣଙ୍କ ମୁହଁରେ
ପକାଇ ଥାଏ । ଆପଣ ତ ବାସନା ଭୋଗ,
ଭୋଗକୁ ଟିକିଏ ବି ଅନାଇଲେ ନାହିଁ, କ'ଣ
ହାଣ୍ଡି, କୁଡୁଆ ମାରା ହୋଇଗଲା କି ? ଏହା
ଭାବି ଭାବି ଶୋଇପଡ଼ିଛନ୍ତି । ହଠାତ୍
ଭକ୍ତବାଞ୍ଛା କଣ୍ଠରୁ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ
ଜଗତର ନାଥ କାଲିଆ ସାଆନ୍ତ ଆସ
ଦାପ ଦୋକାନର ଖୁଣ୍ଟ ଭିତରେ
ଶ୍ରୀଭୁଜ ପ୍ରବେଶ କରାଇ କରମାଡ଼ି
ଆଉଜି ପଡ଼ିଲେ । ଦଇତାପତି
ସୁଆର, ପିଠିଆ ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କର
ସମସ୍ତ ଚେଷ୍ଟା ଧୂଳିସାତ ହେବାକୁ
ବସିଲା । ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନ ପାଇ
ଦଇତାପତି ନିୟୋଗର ବରିଷ୍ଠ
ଦଇତା, ନରଦିହ କେଜେ ତାଙ୍କ
ଛାଡ଼ିଲେ ହେ କୁଞ୍ଜ କୁଆଡ଼େ ଗଲୁ
ଚଞ୍ଚଳ ଆ ନିଜ ହାତରେ କର୍ପୁର
ବୋଳେ କ'ଣ ତାକୁ କହିଛୁ, ହୁ

ନ ଖାଇଲେ ସେ ଯିବନିରେ ଭିତରକୁ, ଆମେ ସବୁ ଏମିତି
ଭାସୁଥିବା, ମୁଁ ଦେଖିଛି ସେ ପରିବେଶ ମୋ ବାବା ଦଉଡ଼ି
କରି ଆସିଲେ । ଦୁଧ ଭୋଗ ଲାଗିଲା, ଫାଳଗୋଲା ଲାଗିଲା,
କର୍ପୁର ଲାଗିଲା, ଶ୍ରୀଚରଣ ତଳେ କାଠଗଣ୍ଡି ଭଳି ମୋ
ବାବା ପଡ଼ିଲେ, କୁଣ୍ଡାଲଲେ, କିନ୍ତୁ ଘଣ୍ଟର ତାଳେ ତାଳେ
ରାଉବ ଦାସ ଟାଣିଆକୁ ହଳାଇ ହଳାଇ ପ୍ରଭୁ ସେଇଠି
ଅଟକ ମହାମେଲୁ ହୋଇ ଠିଆ
ହୋଇଥାନ୍ତି, କେହି ଜଣେ
କହିଲେ ପିଠିରେ ହାତ ମାରି
ଆଉଁଷି ବେଇ ଯିବାକୁ କହ,
ମୋ ବାବା ସେହିଭଳି
କରିବାରୁ ଗୁଣ୍ଡାଣି ହାତୀ
ଭଳି, ସାତ ପାହାଚ ସିଡ଼ି
ଚଢ଼ି ଚଢ଼ି ପ୍ରଭୁ
ଭିତରକୁ
ପ୍ରବେଶ
କଲେ । ■

ସହ ବିଚିତ୍ର

ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର, ହୁନରା ସେବକ
ମୋ: ୯୪୩୭୦୫୫୦୦୪

